

SPECIES GENERIS CORIZUS FALL. (THERAPHA AM. SERV.)

recensuit Dr. G. HORVÁTH.

Species Coreidarum generis *Corizus* FALL. (*Therapha* AM. et SERV., *Consivius* DIST.) hoc modo dispono :

- 1 (2). Articulo primo antennarum apicem capitis vix superante, articulo quarto articulo hoc duplo et diametro suo maximo fere quintuplo longiore; oculis modice exsertis. *1. C. brevicornis* n. sp.
- 2 (1). Articulo antennarum primo apicem capitis saltem dimidio superante, articulo quarto articulo primo plus quam duplo et diametro suo maximo octies longiore; oculis sat exsertis.
- 3 (10). Corio et clavo totis coriaceis, coloratis.
- 4 (7). Segmentis dorsalibus abdominis totis vel saltem pro parte rubris vel flavis, segmento sexto semper nigro.
- 5 (6). Corio et clavo læte coccineis, puncto discoidali pone medium illius basique hujus nigris; articulis secundo et tertio antennarum longitudine æqualibus. *2. C. monticola* n. sp.
- 6 (5). Corio rubro vel flavo, fascia vel macula transversa pone medium hujus et clavo toto nigris; articulo secundo antennarum articulo tertio sublongiore.
  - a)* Segmentis dorsalibus 3—5 abdominis totis rubris. *3. C. Hyosciami* L.
  - b)* Segmentis dorsalibus 3—5 abdominis ad partem nigro-pictis.
    - a)* Corpore rubro, nigro-picto. *Var. collinus* DIST.
    - b)* Corpore flavo, nigro-picto. *Var. flavicans* PUT.
- 7 (4). Dorso abdominis toto nigro, raro pallido, in hoc casu autem etiam segmento sexto pallido.
- 8 (9). Corio rubro, pone medium nigro-fasciato, sed vitta costali nigra destituto; pronoto postice nigro-quadrimeaculato, maculis his majusculis oblongis; articulo secundo antennarum articulo tertio sublongiore. *4. C. tetraspilus* n. sp.
- 9 (8). Corio rubro vel flavo, macula transversa pone medium et vitta costali a quarta vel tertia parte basali exocorii usque apicem hujus extensa nigris notato, vitta costali longa interdum destituto, in hoc casu autem colore flavo, nec rubro; pronoto postice maculis duabus semilunaribus transversis nigris signato, maculis his interdum in maculas quatuor

subrotundatas parvas vel mediocreis divisis; articulis secundo et tertio antennarum longitudine æqualibus.

a) Corpore rubro, nigro-picto; dorso abdominis toto nigro.

5. *C. nigridorsum* PUT.

b) Corpore flavo, nigro-picto.

a) Dorso abdominis toto nigro.

a') Corio vitta costali nigra notato.

Var. *palleascens* BERGEV.

. . . β') Corio vitta costali nigra destituto.

Var. *conviva* m.

β) Dorso abdominis tote pallido.

Var. *decolor* m.

10 (3). Endocorio et clavo (basi excepta) griseo-hyalinis, decoloribus.

11 (12). Major ($\delta 8\frac{1}{4}$ — $8\frac{3}{4}$ mill.); corio macula transversa pone medium vittaque costali dimidium posticum exocorii occupante nigris signato; articulo secundo antennarum articulo tertio sublongiore.

a) Corpore pallide ochraceo, nigro-picto.

6. *C. limbatus* REUT.

b) Corpore rubro, nigro-picto.

Var. *subsimilis* m.

12 (11). Minor ($\delta \varphi 7$ — 8 mill.); corio pone medium fascia nigra notato, sed vitta costali destituto; articulis secundo et tertio antennarum longitudine æqualibus.

a) Corpore rubro, nigro-picto.

7. *C. fenestella* n. sp.

b) Corpore pallide ochraceo, nigro-picto.

Var. *alternans* m.

Typus generis: *Cimex Hyoscyami* L., quia AUG. BRULLÉ jam anno 1835 *Corizum Hyoscyami* ut speciem typicam generis Falleniani designavit.

1. *Corizus brevicornis* n. sp.

Ruber, dense subtiliterque punctatus, parce griseo-pilosus; capite nigro, vertice fere toto maculaque utrinque laterali infra basin antennarum rubris, parte apicali capitidis ante basin antennarum porrecta spatio inter marginem anticum oculorum et apicem tuberculorum antenniferorum longiore, spatio interoculari verticis oculo paullo plus quam triplo latiore; oculis modice exsertis; antennis latitudine basali pronoti $\frac{1}{4}$ (δ) vel $\frac{1}{2}$ (φ) longioribus, nigris, articulo tertio et basi apiceque imis articuli quarti testaceis, articulo primo apicem capitidis vix superante, articulo secundo articulo præcedente minus quam duplo longiore, articulo tertio articulo secundo æquilongo (δ) vel paullo breviore (φ), articulo quarto articulo primo duplo et diametro suo maximo fere quintuplo (4:19) longiore; rostro fusco-testaceo; pronoto latitudine sua basali $\frac{1}{5}$ (δ) vel fere dimidio (φ) breviore, fascia apicali maculisque quatuor posticis parvis, oblongis nigris; scutello maculis duabus basalibus parvis, nigris, medio confluentibus notato; elytris apicem abdominis parum superantibus, clavo basin versus vittaque longitudinali corii a medio suturæ clavi retrorsum usque ad impressionem posti-

cam corii extensa, dein oblique extrorsum usque ad marginem costalem continuata (♂) vel tantum puncto discoidali pone medium corii (♀) nigris, membrana fuscescenti-hyalina; dorso abdominis rubro, segmento ultimo nigro; disco pectoris, lobo antico pro- et mesostethii, puncto interdum deficiente metastethii maculisque parvis triseriatim dispositis ventris nigris; pedibus nigris vel nigricantibus, femoribus et tibiis subtus vel interdum magnam ad partem tarsisque flavo-testaceis. ♂. ♀. Long. 8½, Lat. 2¼—3 mill.

Caucasus: Olty, E. KOENIG. (Mus. Hung. et Caucas.)

A speciebus sequentibus capite longiore, oculis minus exsertis, structura antennarum aliisque notis mox distinguendus.

2. *Corizus monticola* n. sp.

Læte coccineus, dense et subtiliter punctatus, parce brevissimeque griseo-puberulus; capite nigro, vertice fere toto parteque plus quam dimidia apicali tyli coccineis, parte apicali capitis ante basin antennarum extensa spatio inter marginem anticunum oculorum et apicem tuberculorum antenniferorum subbreviore, spatio interoculari verticis oculo triplo latiore; oculis sat exsertis; antennis latitudine basali pronoti fere dimidio longioribus, nigris, striola interna articuli primi et a pice imo articuli quarti rufo-testaceis, articulo primo apicem capitidis saltem dimidio superante, articulo secundo articulo præcedente fere duplo longiore, articulis secundo et tertio longitudine æqualibus, articulo quarto articulo primo paullo plus quam duplo, diametro suo maximo autem octies (3·5: 28) longiore; rostro nigro; pronoto latitudine sua basali dimidio breviore, fascia apicali et maculis duabus semilunaribus transversis basalibus nigris; scutello, triente apicali excepto, nigro; elytris pone apicem abdominis extensis, clavo basin versus puncto que discoidali pone medium corii nigris, membrana fuscescenti-hyalina; dorso abdominis coccineo, segmento ultimo nigro; pectore negro, limbo postico segmentorum coccineo; ventre triseriatim nigro-maculato; pedibus nigris. ♀. Long. 10½, Lat. 3½ mill.

Himalaya: Kulu, in alt. 5000', C. Rost. (Mus. Hung.)

C. Hyoscyami L. affinis, sed statura majore, capite antrorum paulo minus producto, articulis secundo et tertio antennarum æquilongis picturisque nigris elytrorum valde reductis, picturis nigris capitidis, pronoti, scutelli et pectoris autem bene ac rite explicatis differt.

3. *Corizus Hyoscyami* L.

Ruber, dense punctatus, parce breviterque griseo-pilosus; capite nigro, vertice fere toto et macula utrinque laterali inferiore rubris, parte apicali

capitis ante basin antennarum sita spatio inter marginem anticum oculorum et apicem tuberculorum antenniferorum sublongiore, spatio interoculari verticis oculo triplo vel paullo minus quam triplo latiore; oculis sat exsertis; antennis latitudine basali pronoti fere $\frac{3}{5}$ (♂) vel $\frac{3}{7}-\frac{1}{2}$ (♀) longioribus, nigris, articulo tertio apicem versus saepe rufo-testaceo, articulo primo apicem capitis saltem dimidio superante, articulo secundo articulo praecedente paullo plus quam duplo longiore, articulo tertio articulo secundo subbreviore, articulo quarto articulo primo $\frac{2^2}{3}-3$, diametro suo maximo autem octies (3:5:28) longiore; rostro nigro; pronoto latitudine sua postica diimidio vel fere dimidio breviore, fascia lata apicali maculisque duabus semilunaribus transversis posticis nigris; scutello basi maculis duabus magnis, medio late confluentibus nigris signato; elytris apicem abdominis paullo superantibus, corio et clavo totis coriaceis, clavo nigro, corio ad suturam clavi macula oblonga vel punctis 2—3 et pone medium fascia vel macula transversa nigra notato, membrana fuscescens-hyalina; segmentis dorsalibus 3—5 abdominis totis rubris, segmento sexto nigro; pectore plus minusve nigro-picto, picturis his nigris interdum valde reductis; ventre triseriatim nigro-maculato; pedibus nigris, femoribus subtus cum magna parte tibiarum plerumque testaceis. ♂. ♀. Long. 8—10 mill.

Cimex Hyoscyami L. Syst. Nat. ed. 10. p. 447. 53. (1758); O. F. MÜLL. Faun. Ins. Fridrichsdal. p. 28. 264. (1764).

Corizus hyoscyami FALL. Spec. nov. Hem. disp. meth. exhib. p. 8. (1814); BRULL. Hist. des Ins. p. 358. tab. 27. fig. 2. (1835).

Therapha hyoscyami AM. et SERV. Hist. des Hém. p. 245. 2. (1843); SAUND. Hem. Het. Brit. Isl. p. 55. tab. 5. fig. 6. (1912).¹

Europa fere tota, Asia minor, Syria, Armenia rossica, Caucasus, Turcomania, Turkestan, Sibiria (Irkutsk, Kiachta).

Var. *collinus* DIST. — Formæ typicæ simillimus, sed segmentis dorsalibus 3—5 abdominis plus minusve nigro-pictis, saltem segmento quinto medio nigro-maculato. ♂. ♀.

Consirius collinus DIST. Ann. Mag. Nat. Hist. (8) III. p. 321. (1909); Faun. Brit. Ind. Rhynch. V. p. 11. 2780. fig. 5. (1910).

Hispania: Pozuelo de Calatrava in prov. Ciudad Real, J. M. DE LA FUENTE, Valencia, F. MORODER, Sierra d'Espuna; Creta: Herakleion, Amari, L. BIRÓ; Armenia rossica: Kasikoporan, M. KORB; Himalaya: Kulu, Yalaori, C. ROST. (Mus. Hung.)

Maculæ nigræ triseriatæ ventris in speciminibus himalayensibus interdum transversim confluentes.

¹ Bibliographiam fere completam hujus speciei jam O. M. REUTER (Revisio synonymica Hemipterorum palæarcticorum, 1888. p. 167—169) conscripsit.

Var. **flavicans** PUT. — Ut varietas præcedens, sed colore corporis flavo vel flavescente, nec rubro; picturis nigris (sec. PUTON) interdum plus minusve reductis. ♀.

Therapha hyoscyami var. FIEB. Eur. Hem. p. 232. (1861).

Therapha Hyoscyami var. *flavicans* PUT. Syn. Hém. de France, II. p. 10. (1881).

Corsica (PUTON), Sardinia (COSTA), Turcia (FIEBER), Syria (Mus. Hung.)

4. *Corizus tetraspilus* n. sp.

Ruber, dense punctatus, parce griseo-pilosus; capite nigro, superne medio et sæpe etiam subtus rubro, parte apicali ante basin antennarum porrecta spatio inter marginem anticum oculorum et apicem tuberculorum antenniferorum æquialonga, spatio interoculari verticis oculo triplo et dimidio latiore; oculis sat exsertis; antennis latitudine postica pronoti fere dimidio longioribus, nigris, articulo primo apicem capitidis dimidio superante, articulo secundo articulo præcedente paullo plus quam duplo longiore et quam articulo tertio sublongiore, articulo quarto articulo primo duplo et dimidio, diametro suo maximo autem octies longiore; rostro nigro; pronoto latitudine sua basali fere dimidio breviore, antice fascia lata, postice maculis quatuor majusculis, oblongis, antrorsum fere usque ad medium pronoti extensis, utrinque binis appropinquatis, sed bene separatis et inter se parallelis nigris notato; scutello basi nigro, apice rubro; elytris paullo pone apicem abdominis extensis, corio et clavo totis coriaceis, clavo toto, macula oblonga media ad suturam clavi fasciaque pone medium corii nigris, fascia hac interdum prope marginem costalem antrorsum et retrorsum nonnihil producta, membrana fuscescenti-hyalina; dorso abdominis toto nigro; pectore plus minusve nigro-picto; maculis triseriatis ventris et pedibus nigris. ♀. Long. 9—9 $\frac{3}{4}$ mill.

Sibiria: Kiachta; China orientalis: Khalgan; Himalaya: Kulu, in alt. 7000', C. Rost. (Mus. Hung.)

Speciei præcedenti similis, sed vertice latiore, pronoto postice maculis quatuor oblongis majusculis nigris notato et dorso abdominis toto nigro distinctus.

5. *Corizus nigridorsum* PUT.

Ruber, dense subtiliterque punctatus, parce griseo-pilosus; capite nigro, macula oblonga media verticis, tylo et lateribus infra oculos rubris, parte apicali capitidis ante basin antennarum producta spatio inter marginem anticum oculorum et apicem tuberculorum antenniferorum sublongiore, spatio interoculari verticis oculo triplo vel fere triplo latiore; oculis sat exsertis; antennis latitudine basali pronoti $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ (♂) vel dimidio (♀)

longioribus, nigris, articulo quarto apice, interdum etiam articulis duobus intermediis fere totis rufo-testaceis, articulo primo apicem capitis saltem dimidio superante, articulo secundo articulo præcedente paullo plus quam duplo longiore, articulis secundo et tertio longitudine æqualibus, articulo quarto articulo primo duplo et $\frac{3}{5}$, diametro suo maximo autem octies longiore; rostro nigro; pronoto latitudine sua postica dimidio breviore, fascia lata apicali maculisque duabus semilunaribus transversis posticis nigris, maculis his duabus interdum in maculas quatuor subrotundatas parvas vel mediocres dissolutis; scutello basi maculis duabus magnis, medio late confluentibus nigris notato; elytris apicem abdominis paullo superantibus, corio et clavo totis coriaceis, clavo toto nigro, corio punctis 1—3 ad suturam clavi, macula discoidali pone medium vittaque costali a quarta vel tertia parte basali exocorii usque ad apicem extensa nigris signato, macula discoidali cum vitta costali plerumque confluente, membrana fuscescenti-hyalina; dorso abdominis toto nigro; pectore et ventre nigromaculatis, maculis ventris triseriatim dispositis; pedibus nigris, femoribus sœpe, interdum etiam tibiis, subtus testaceis. ♂. ♀. Long. 8—10 mil.

Terapha nigridorsum PUT. Pet. Nouv. Ent. I. p. 435. 3. (1874); Ann. Soc. Ent. de France (5) VI. p. 26. 6. (1876); BERGEVIN Bull. Soc. Ent. de France, 1910. p. 309.

Therapha Hyoscyami var. *nigridorsum* PUT. Syn. Hém. de France, II. p. 110. (1881).

Therapha hyoscyami var. *usticensis* RIGGIO Natural. Sicil. V. p. 56. (1885).

Tunisia: Gafsa, V. MAYET, Ain-Draham, H. GADEAU DE KERVILLE, Korbons; Algeria: Teniet-el-Haad, A. CHOBAUT, Ain-el-Hadjar, AUG. FOREL, Mascara, E. BERGEVIN (Mus. Hung.), Alger, Constantine, Biskra (PUTON); Ins. Canarienses: Teneriffe, La Palma, Gran Canaria, TH. BECKER (Mus. Hung.); Lusitania (PUTON); Ins. Ustica in mare Tyrrheno (RIGGIO).

A *C. Hyoscyami* L. articulis secundo et tertio antennarum æquilongis, corio vitta marginali nigra prædicto et dorso abdominis toto nigro divergit.

Var. *pallescens* BERGEV. — Ut forma typica, sed colore corporis pallide ochraceo vel flavo, nec rubro; maculis duabus posticis nigris pronoti sœpe in maculas quatuor divisis. ♂. Long. 8—9 mill.

Terapha nigridorsum var. *pallescens* BERGEVIN Bull. Soc. Ent. de France, 1910. p. 309. fig. 1.

Algeria: Orléansville, E. BERGEVIN, Teniet-el-Haad; Ins. Canarienses: La Palma, TH. BECKER. (Mus. Hung.)

Var. *conviva* m. — Varietati præcedenti similis, sed corio vitta marginali nigra destituto, interdum in regione maculæ discoidalis nigræ vittula antice et postice abbreviata nigra notato. ♂. ♀. Long. 8—9 mill.

Algeria: Bône, Orléansville, E. BERGEVIN, Biskra. (Mus. Hung.)

Var. *decolor* m. — Ut var. *conviva*, sed picturis nigris valde reductis;

capite pallido, tantum striola basali utrinque prope ocellos nigra signato; pronoto fere toto pallido, linea transversali nigra pone rugam antepicalem obsoleta vel nulla, maculis posticis quatuor nigris valde diminutis, duabus intermediis saepe deficientibus; corio fere toto pallido, tantum impressionibus duabus discoidalibus pone medium longitrorsum positis nigris; dorso abdominis, pectore, ventre, pedibus antennisque pallidis, articulo ultimo antennarum interdum, apice tarsorum autem semper nigris. ♂. ♀. Long. 8½—10 mill.

Terapha nigridorsum var. *pallescens* BERGEVIN Bull. Soc. Ent. de France, 1910. p. 309. fig. 2.

Algeria : Orléansville, Touaria, E. BERGEVIN. (Mus. Hung.)

6. *Corizus limbatus* REUT.

Pallide ochraceus, dense et subtilissime punctatus, parce griseo-pilosus; parte apicali capitis ante basin antennarum extensa spatio inter marginem anticum oculorum et apicem tuberculorum antenniferorum sublongiore, spatio interoculari verticis oculo paullo plus quam triplo latiore, macula basali verticis utrinque pone oculos et ocellos sita et antice marginem interiore illorum terminante, apice tyli, stria laterali externa tuberculorum antenniferorum vittaque media gulari nigris; oculis sat exsertis; antennis latitudine postica pronoti dimidio longioribus, nigris, articulo tertio subtus et apice imo articuli quarti ochraceis, articulo primo apicem capitidis dimidio superante, articulo secundo articulo praecedente fere duplo et articulo tertio nonnihil longiore, articulo quarto articulo primo paullo plus quam duplo, diametro suo maximo autem octies longiore; pronoto latitudine sua postica dimidio breviore, fascia apicali maculisque quatuor sat parvis posticis nigris; scutello basi maculis duabus medio late confluentibus nigris notato; elytris apicem abdominis subsuperantibus, clavo et endocorio (basi excepta) griseo-hyalinis, decoloribus, basi illius, punctis nonnullis prope suturam clavi, macula discoidali pone medium corii vittaque costali dimidium posticum exocorii occupante et cum macula discoidali plerumque confluente nigris, membrana fuscescenti-hyalina; dorso abdominis nigro, segmentis tertio et quarto rubris, segmento hoc apice nigro-fasciato; pectore et ventre nigro-maculatis, maculis hujus longitrorum triseriatis; pedibus nigris, femoribus subtus ochraceis. ♂.

Corizus hyoscyami var. *limbatus* REUT. Öfv. Finsk. Vet. Soc. Förh. XLII. p. 275. (1900).

Turkestan : Dshilarik (REUTER).

A specie praecedente, cui corio vitta costali nigra signato similis, articulo secundo antennarum articulo tertio sublongiore, clavo et corio

haud totis coriaceis, vitta costali tantum dimidium posticum exocorii occupante dorsoque abdominis haud toto nigro mox distinguendus.

Forma typica mihi ignota, quapropter notas specificas descriptioni supra datæ tantum secundum varietatem sequentem inserui.

Var. **subsimilis** m. — Ut forma typica, sed colore corporis rubro, nec ochraceo. ♂. Long. $8\frac{1}{4}$ — $8\frac{3}{4}$ mill.

Turkestan : Osh. (Mus. Hung.)

Varietatem hanc olim (Revue d'Ent. XVI. 1897. p. 96) sub nomine *Therapha Hyoscyami* L. var. *nigridorsum* PUT. protuli.

7. *Corizus fenestella* n. sp.

Ruber, dense subtilissimeque punctatus, parce griseo-pilosus ; parte apicali capitis ante basin antennarum producta spatio inter marginem anticum oculorum et apicem tuberculorum antenniferorum sublongiore, spatio interoculari verticis oculo triplo latiore, macula basali verticis utrinque pone oculos et ocellos sita et antice marginem interiorem oculorum terminante, apice tyli, lineola laterali externa tuberculorum antenniferorum et vitta media gulari nigris ; oculis sat exsertis ; antennis latitudine basali pronoti $\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$ (♂) vel $\frac{2}{5}$ — $\frac{3}{7}$ (♀) longioribus, nigris (♀) vel fere totis ochraceis (♂), articulo primo apicem capitis dimidio superante, articulo secundo articulo præcedente duplo longiore et articulo tertio æquilongo, articulo quarto articulo primo duplo et dimidio, diametro suo maximo autem octies longiore ; rostro ochraceo vel nigro ; pronoto latitudine sua basali fere dimidio breviore, fascia apicali maculisque quatuor sat parvis posticis nigris ; scutello maculis duabus basalibus antice medio contiguis nigris notato ; elytris abdomine paullo longioribus, clavo et endocorio (basi excepta) griseo-hyalinis, decoloribus, basi illius, punctis nonnullis endocorii fasciaque pone medium corii nigris, fascia hac interdum prope marginem costalem nonnihil retrorsum producta, membrana fuscescenti-hyalina ; segmentis dorsalibus 3—5 abdominis rubris, fascia lata postica vel macula oblonga media segmenti quinti et segmento sexto toto nigris ; lateribus pectoris maculis nonnullis punctiformibus nigris signatis, limbo postico metastethii albido ; ventre triseriatim nigro-maculato ; pedibus ochraceis, femoribus superne nigro-vittatis (♂) vel nigris, femoribus subtus ochraceis (♀). Long. 7—8 mill.

Armenia rossica : Kasikoporan et Kulp, M. KORB. (Mus. Hung.)

C. limbato REUT. affinis, sed statura minore, articulis secundo et tertio antennarum longitudine æqualibus, pronoto antrorsum fortius declivi, corio vitta costali nigra destituto, nec non segmento dorsali quarto abdominis toto rubro et segmento quinto haud toto nigro differt.

Var. **alternans** m. — Ut forma typica, sed colore corporis pallide ochraceo, nec rubro ; capite apice et subtus concolor ; picturis nigris pectoris et ventris valde reductis, hoc interdum toto impicto ; antennis et pedibus pallidis, parum nigro-pictis. ♂. ♀.

Armenia rossica : Vallis Araxis, H. LEDER; Persia septentrionalis : Shachrud, H. CHRISTOPH. (Mus. Hung.)

Varietatem hanc olim (Revue d'Ent. XVI. 1897. p. 96) pro *C. Hyoscyami* L. var. *flavicante* PUT. habui.
